

MODIFICĂRILE NOULUI
COD FISCAL:

INVENTAR ȘI IMPACT
(2015-2023)

**THE TAX
INSTITUTE**

NUMBERS OF CONSEQUENCE

DESPRE STUDIU

Inventarul modificărilor aduse legislației fiscale
în perioada cuprinsă între data publicării
Noului Cod fiscal, respectiv **10.09.2015** și **31.03.2023**.

Analiza impactului pe care acestea l-au avut asupra **încasărilor bugetare**
în perioada cuprinsă între **1 ianuarie 2016 și 31 martie 2023**,
cu referire la impozitele reglementate în Noul Cod fiscal,
mai puțin impozitele și taxele locale (care vor face obiectul unei analize separate) **și impozitul pe**
reprezentanțe (ca efect al ponderii nesemnificative în bugetul de stat).

NORME DE
MODIFICARE

107

legi, ordonanțe de
urgență

14,4 norme de modificare
pentru fiecare an de aplicare a NCF

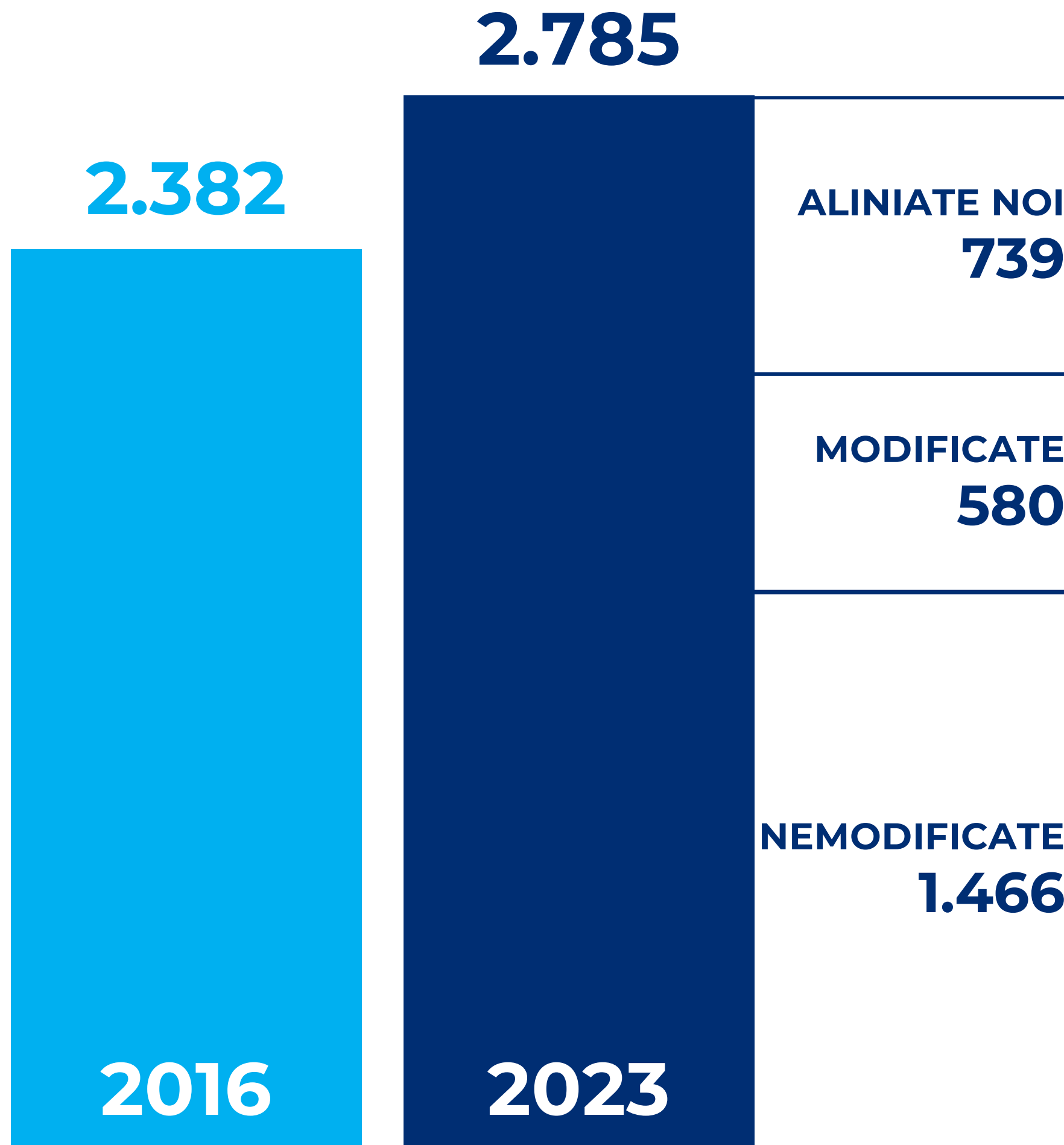
554

MODIFICĂRI

74* modificări / an

CONSIDERAȚII
CANTITATIVE

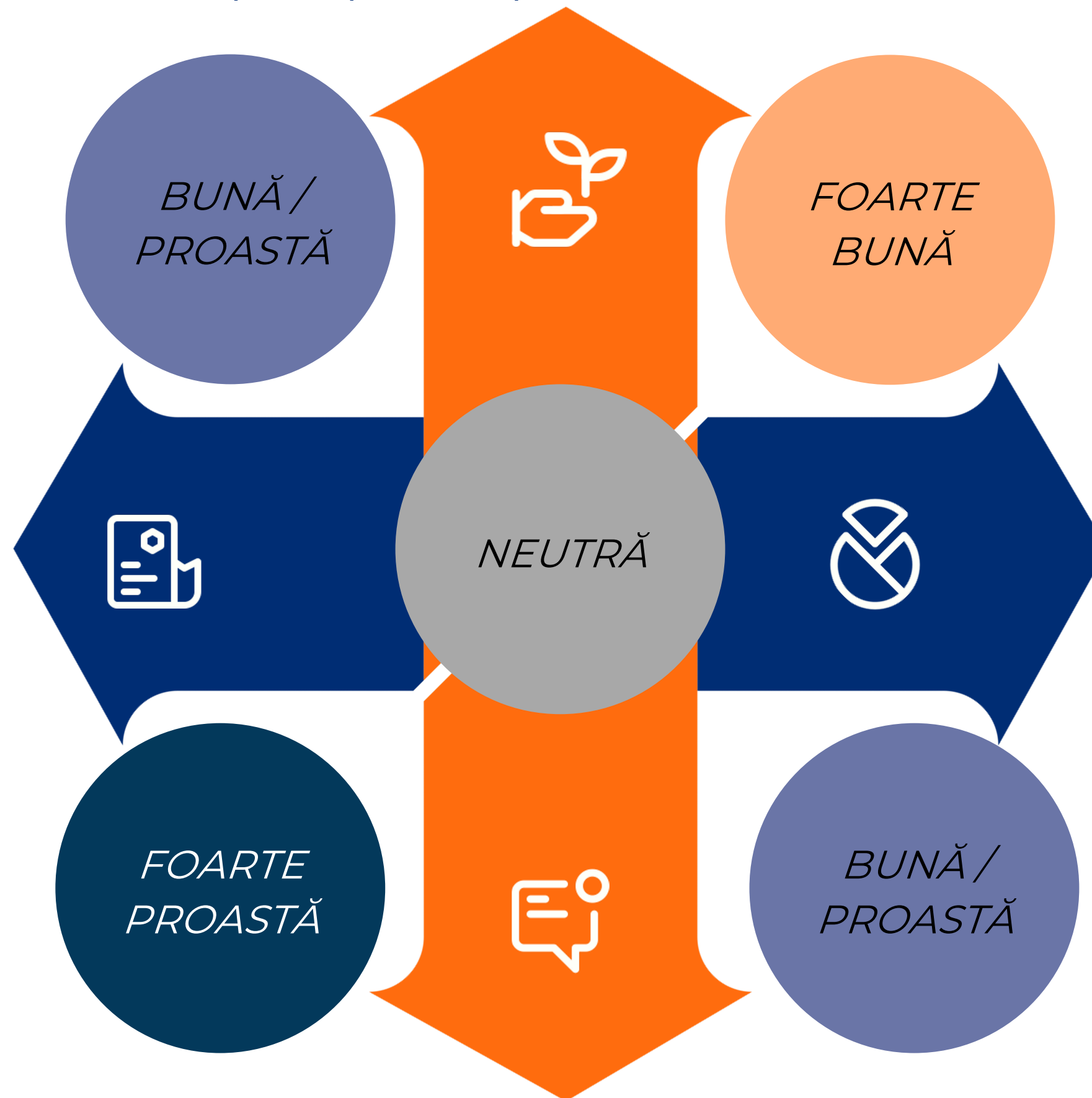
**cu excepția modificărilor aduse Titlului IX –
„Impozite și taxe locale”*

**ÎN 7,5 ANI,
DOAR 47,6%
DINTRE ALINIATELE
NCF AU RĂMAS ÎN
FORMA ÎNȚIALĂ**

**ABROGATE: 336
ADĂUGATE ȘI APOI ABROGATE: 42**

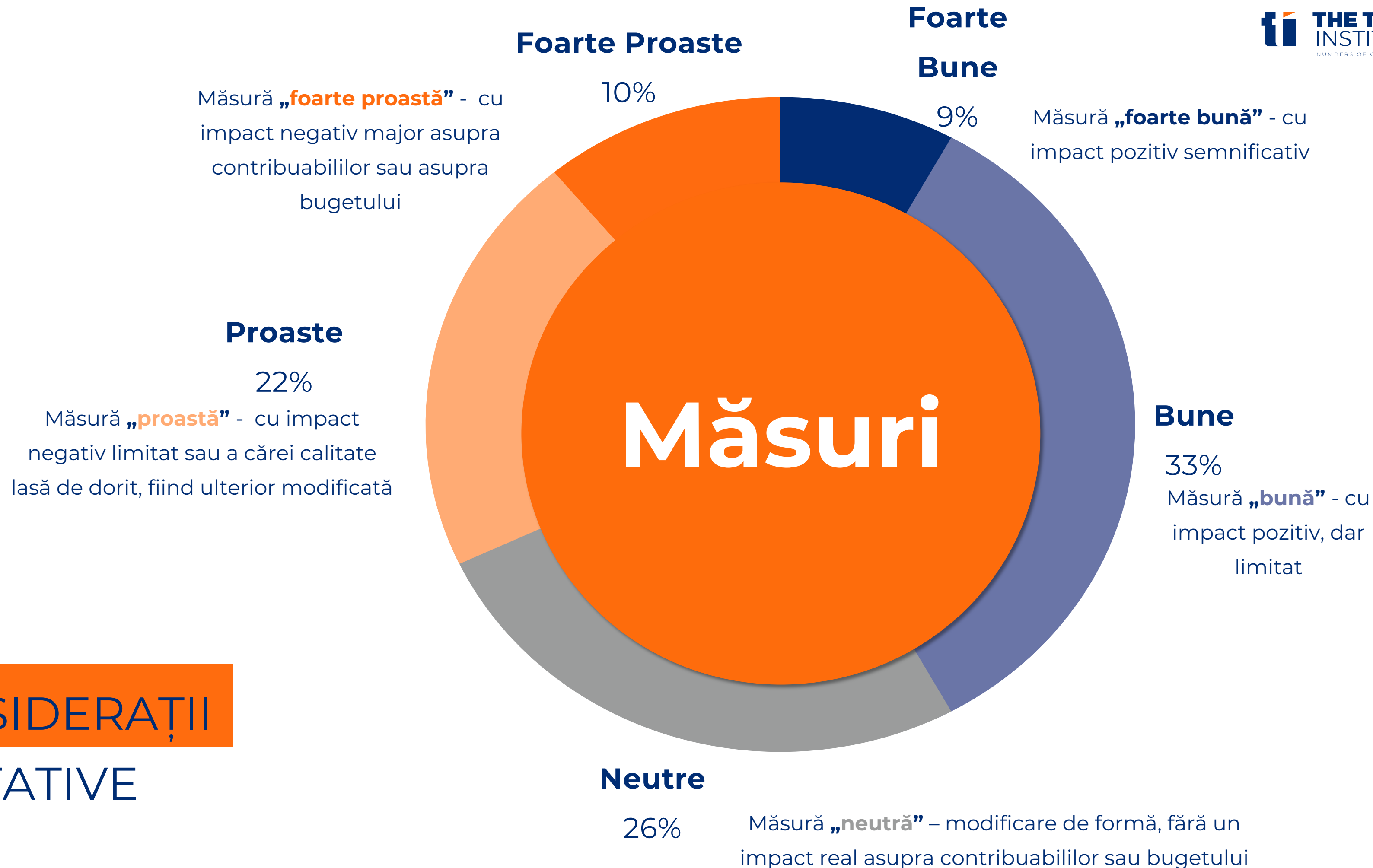
Impact pozitiv pentru contribuabili

Impact negativ pentru
veniturile bugetare

Impact pozitiv pentru
veniturile bugetare

Impact negativ pentru contribuabili

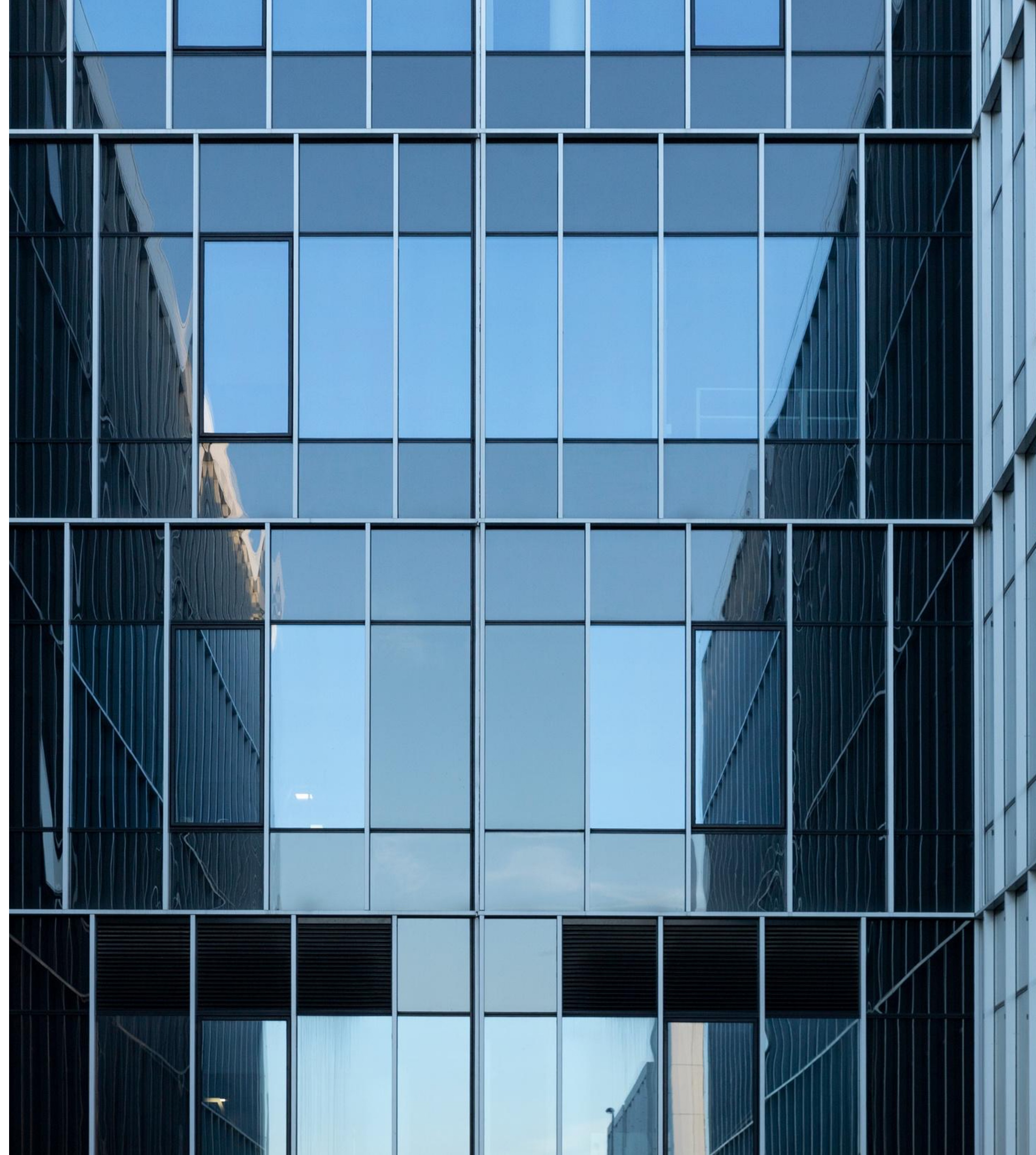

CONSIDERAȚII
CALITATIVE

Top 8

Cele mai bune măsuri

1. „Revoluția fiscală” (OUG nr. 79/2017)
2. Noua definiție a cheltuielilor deductibile (NCF)
3. Regimul opțional pentru impozitul pe venitul microîntreprinderilor (OG nr. 16/2022).
4. Consolidarea fiscală la impozitul pe profit (Legea nr. 296/2020)
5. Introducerea taxării inverse pentru livrări de imobile (NCF), telefoane mobile și computere (Legea nr. 358/2015), pentru energie (OUG 168/2022)
6. Introducerea regimului special pentru agricultori la TVA (OUG nr. 87/2016)
7. Eliminarea Registrului operatorilor intracomunitari – „ROI” (OUG nr. 87/2016)
8. Introducerea criteriilor de risc pentru înregistrarea în scop de TVA (Legea nr. 177/2017)

Top 8

Cele mai bune măsuri

1. „Revoluția fiscală” (OUG nr. 79/2017)
2. Noua definiție a cheltuielilor deductibile (NCF)
3. Regimul opțional pentru impozitul pe venitul microîntreprinderilor (OG nr. 16/2022).
4. Consolidarea fiscală la impozitul pe profit (Legea nr. 296/2020)
5. Introducerea taxării inverse pentru livrări de imobile (NCF), telefoane mobile și computere (Legea nr. 358/2015), pentru energie (OUG 168/2022)
6. Introducerea regimului special pentru agricultori la TVA (OUG nr. 87/2016)
7. Eliminarea Registrului operatorilor intracomunitari – „ROI” (OUG nr. 87/2016)
8. Introducerea criteriilor de risc pentru înregistrarea în scop de TVA (Legea nr. 177/2017)

Top 10

Cele mai proaste măsuri

1. „Revoluția fiscală” (OUG nr. 79/2017)
2. Spulberarea bazei de calcul al impozitului pe profit (Legea nr. 270/2016, OUG nr. 3/2017, OUG nr. 79/2017)
3. Eliminarea plafonării bazei de calcul al CAS, CASS individuale (OUG nr. 3/2017)
4. Scutirea de impozit pe salariu a angajaților din cercetare/dezvoltare (OUG 32/2016), a angajaților sezonieri din HoReCa (OUG 3/2017) și păstrarea scutirii de impozit pe salarii a angajaților din IT (introdusă în anul 2000).
5. Scutirea de impozit pe salarii și de la plata CASS pentru angajații din construcții (OUG nr. 114/2018) și agricultură (Legea nr. 135/2022).
6. „Split” TVA (OG nr. 23/2017)
7. Introducerea cotei super reduse de 5% în HoReCa (OUG nr. 89/2018)
8. Suspendarea aplicării creditului fiscal pentru creșe și grădinițe (OUG nr. 168/2022)
9. Modificarea regulilor cu privire la aplicarea cotei de 5% la achiziția de apartamente (OG nr.16/2022)
10. Suspendarea plății impozitelor și taxelor pe perioada stării de urgență (OUG nr. 29/2020)

The background of the entire slide is a solid, muted blue color. Scattered across this background are the dark silhouettes of five birds, likely cranes or herons, captured in various stages of flight. One bird is in the upper left, another in the center, and three others are positioned towards the right and bottom of the frame. The text is overlaid on this background.

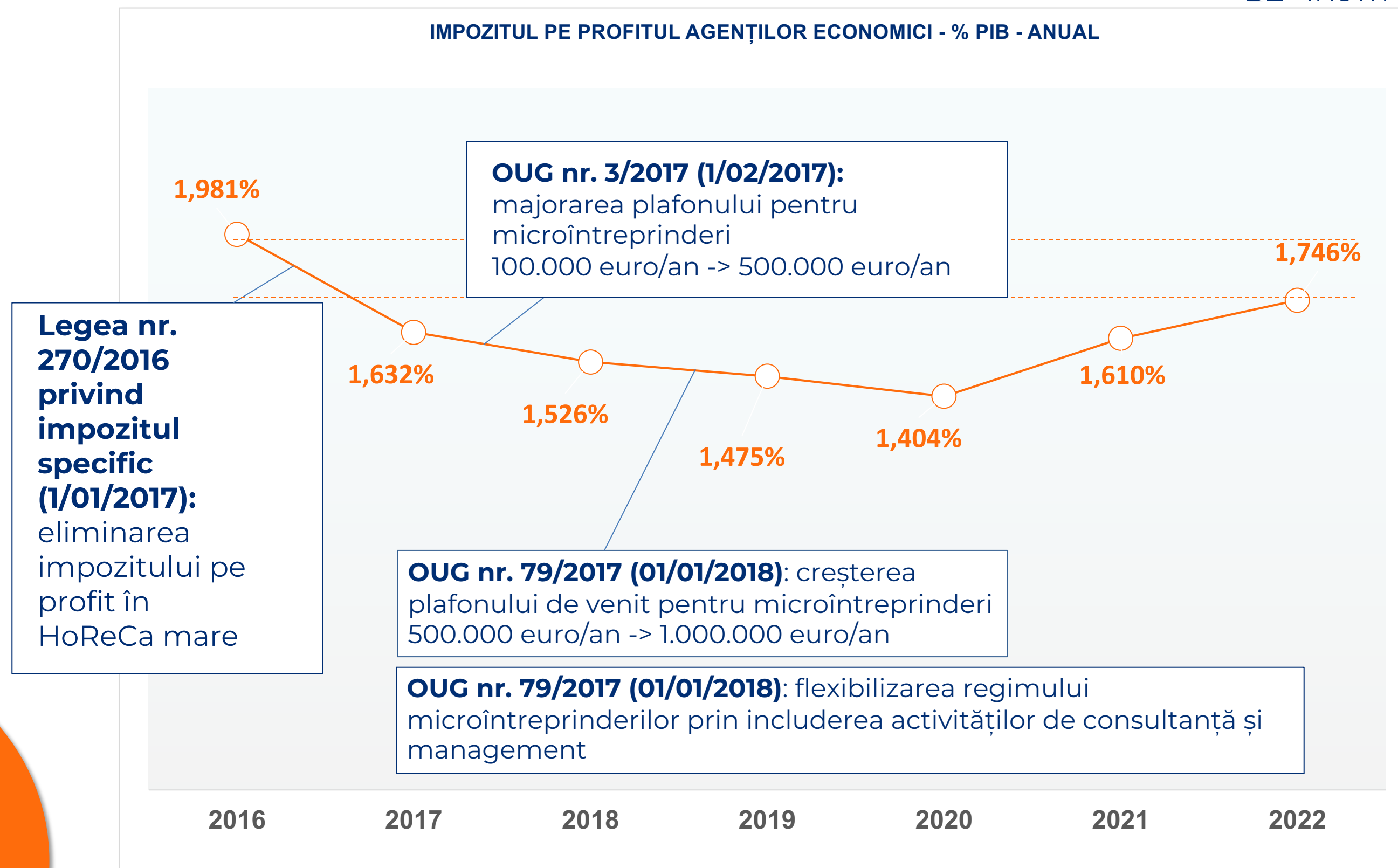
MODIFICĂRILE CODULUI FISCAL AU DETERMINAT MIGRAREA BAZEI DE
IMPUNERE DE LA UN IMPOZIT MAI MARE SPRE UNUL MAI MIC.

ANALIZA

EVOLUȚIEI VENITURILOR BUGETARE

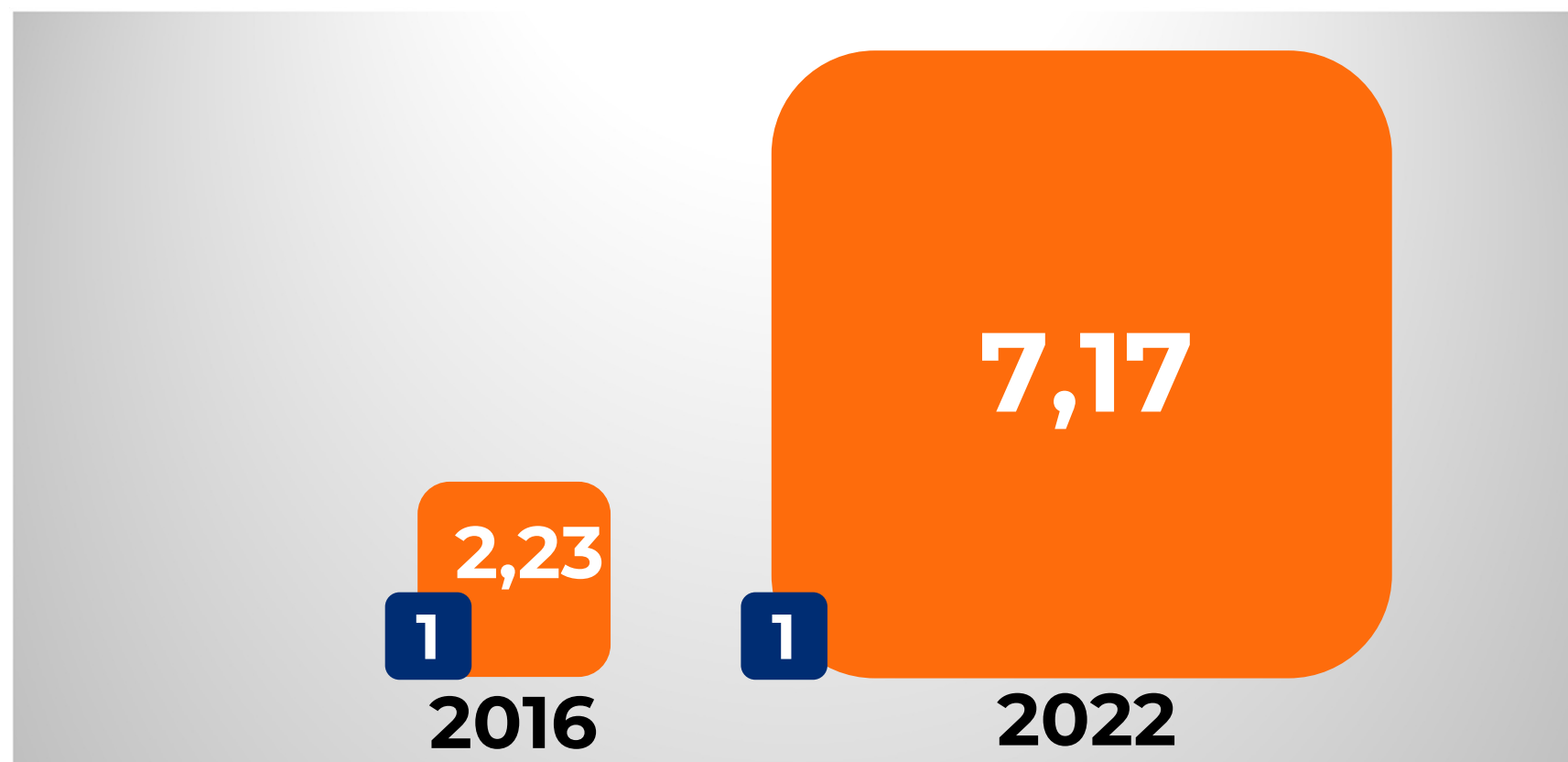
IMPOZITUL PE PROFITUL AGENȚILOR ECONOMICI ÎN % PIB (2016 - 2022)

-0,506%
PIB
în 2019 față de 2016

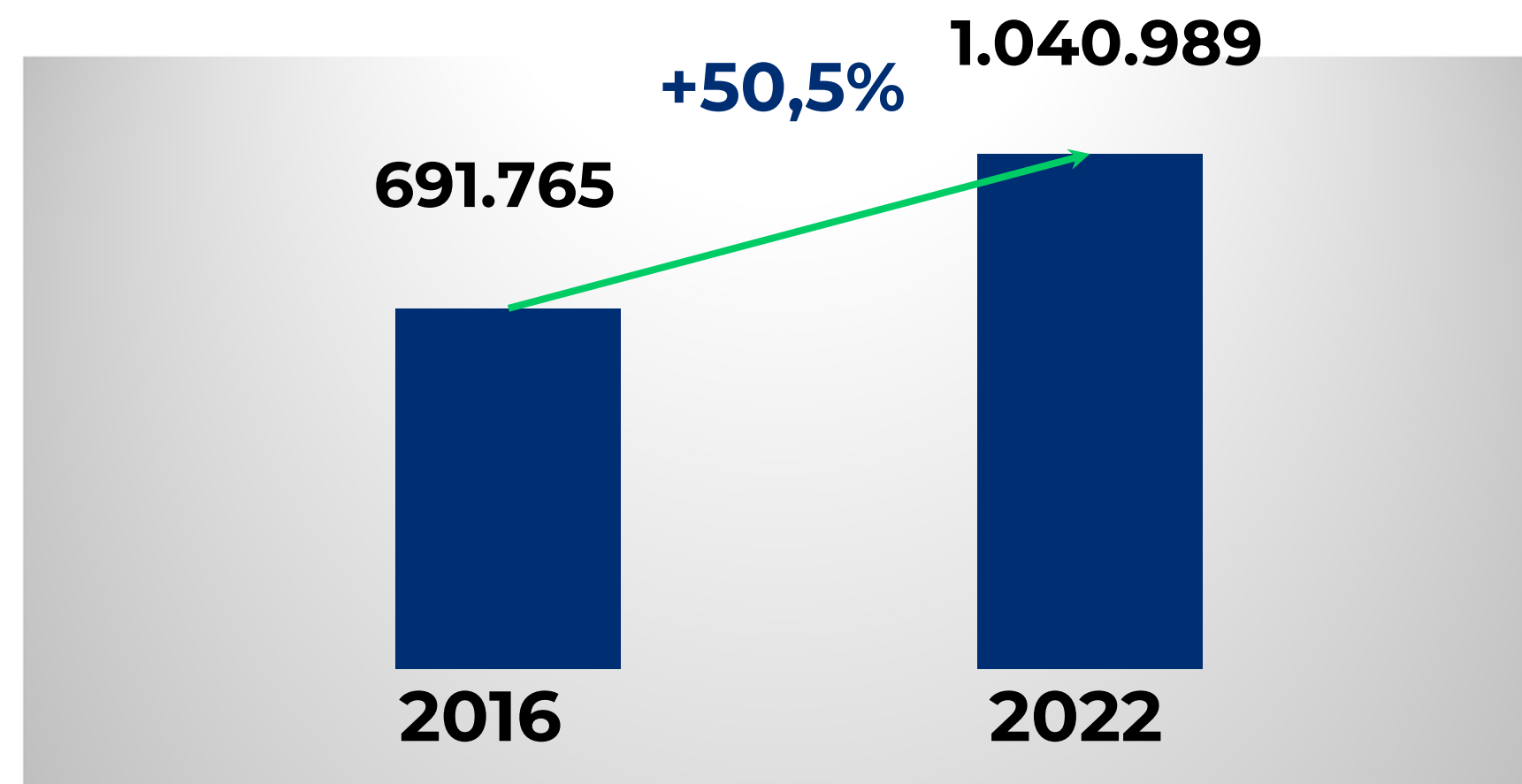
- Scăderea contraintuitivă și abruptă a ponderii impozitului pe profit (% PIB) într-o perioadă de creștere economică solidă

NUMĂR MICROÎNTREPRINDERI / NUMĂR COMPANII PLĂTITOARE DE IMPOZIT PE PROFIT

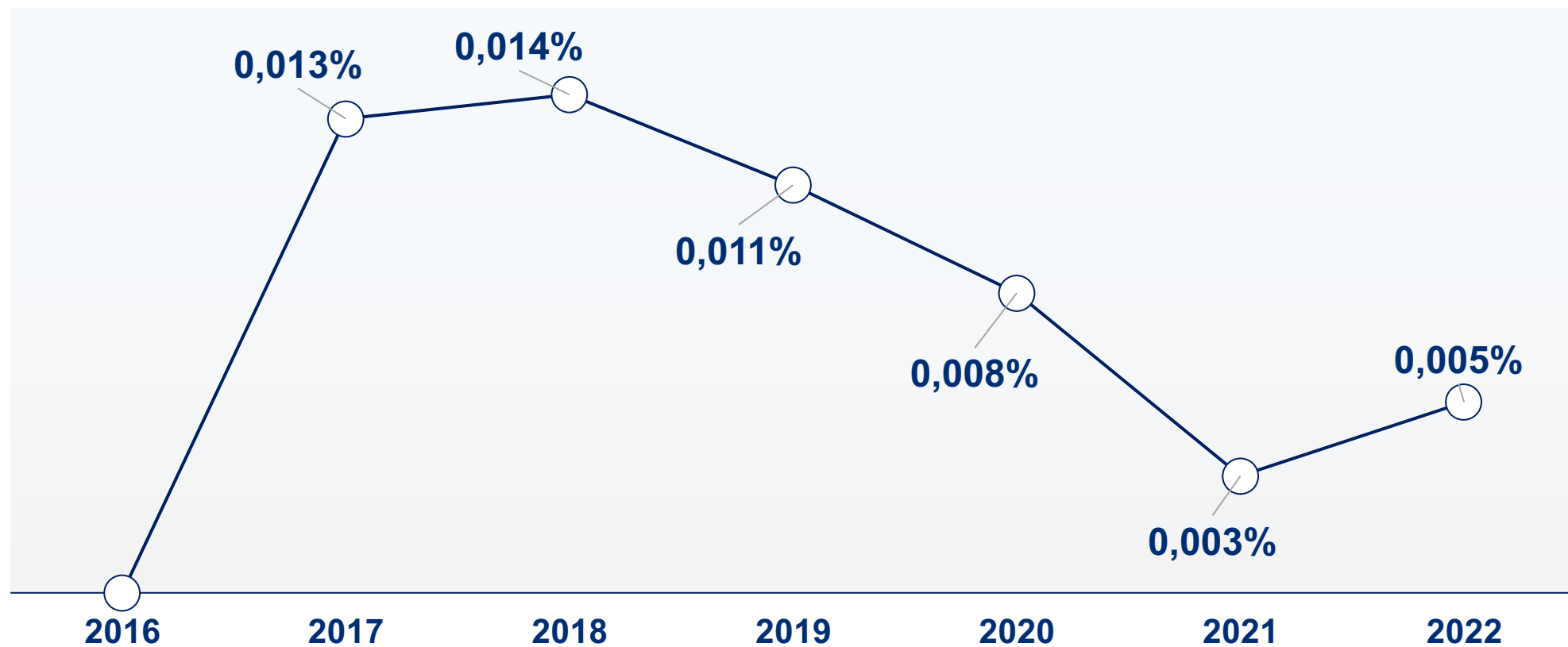
■ NUMĂR MICROÎNTREPRINDERI
■ NUMĂR COMPANII PLĂTITOARE DE IMPOZIT PE PROFIT

NUMĂRUL TOTAL DE COMPANII ÎNREGISTRATE LA ONRC 2016 vs 2022

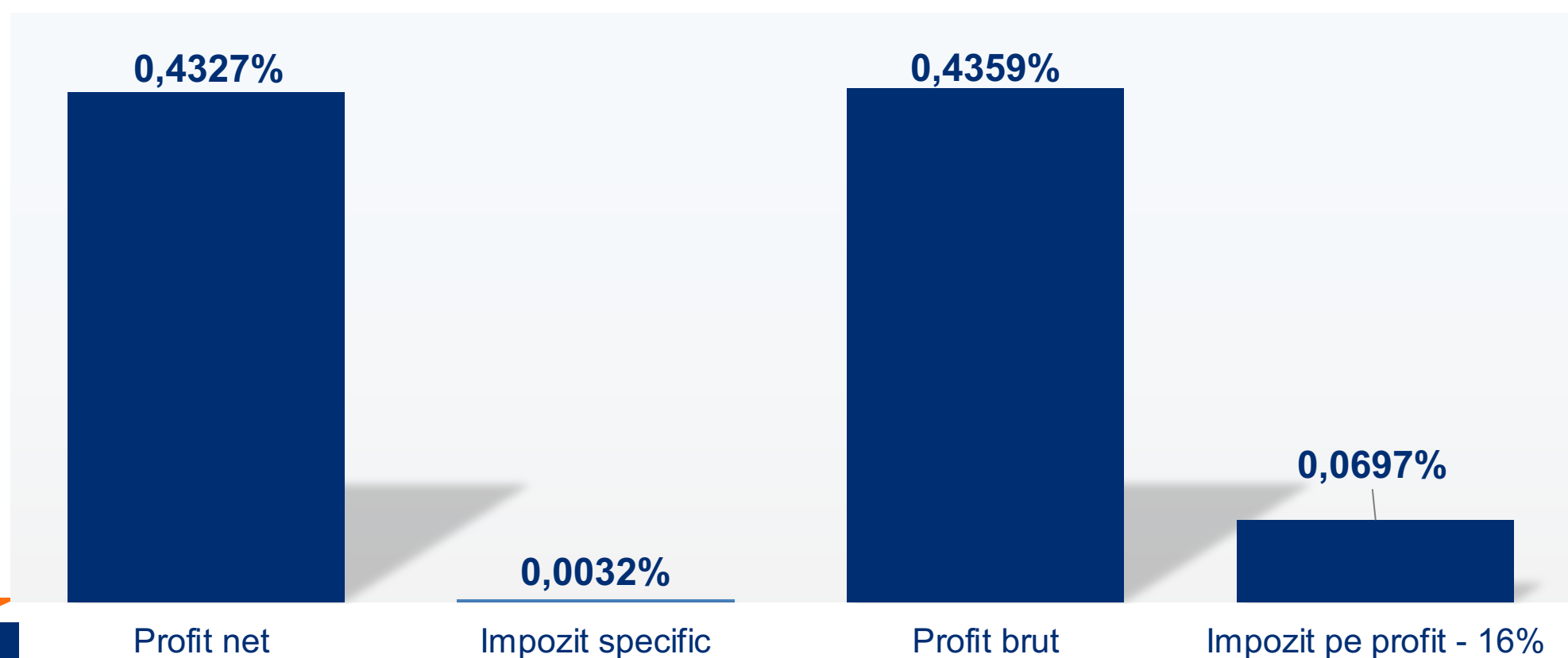

- **DAR:**
- S-a înregistrat o **scădere** semnificativă, de 68.658 **(-34,9%)** a **numărului de companii plătitoare de impozit pe profit**
- S-a înregistrat o **creștere** semnificativă, de 417.882 **(+84,4%)**, a **numărului de microîntreprinderi.**

IMPOZITUL SPECIFIC - % PIB - ANUAL

% PIB - 2021

2021

- 37.392 de societăți plătitoare
ale acestui impozit
- s-a colectat **impozit**

specific de **doar 37,8**

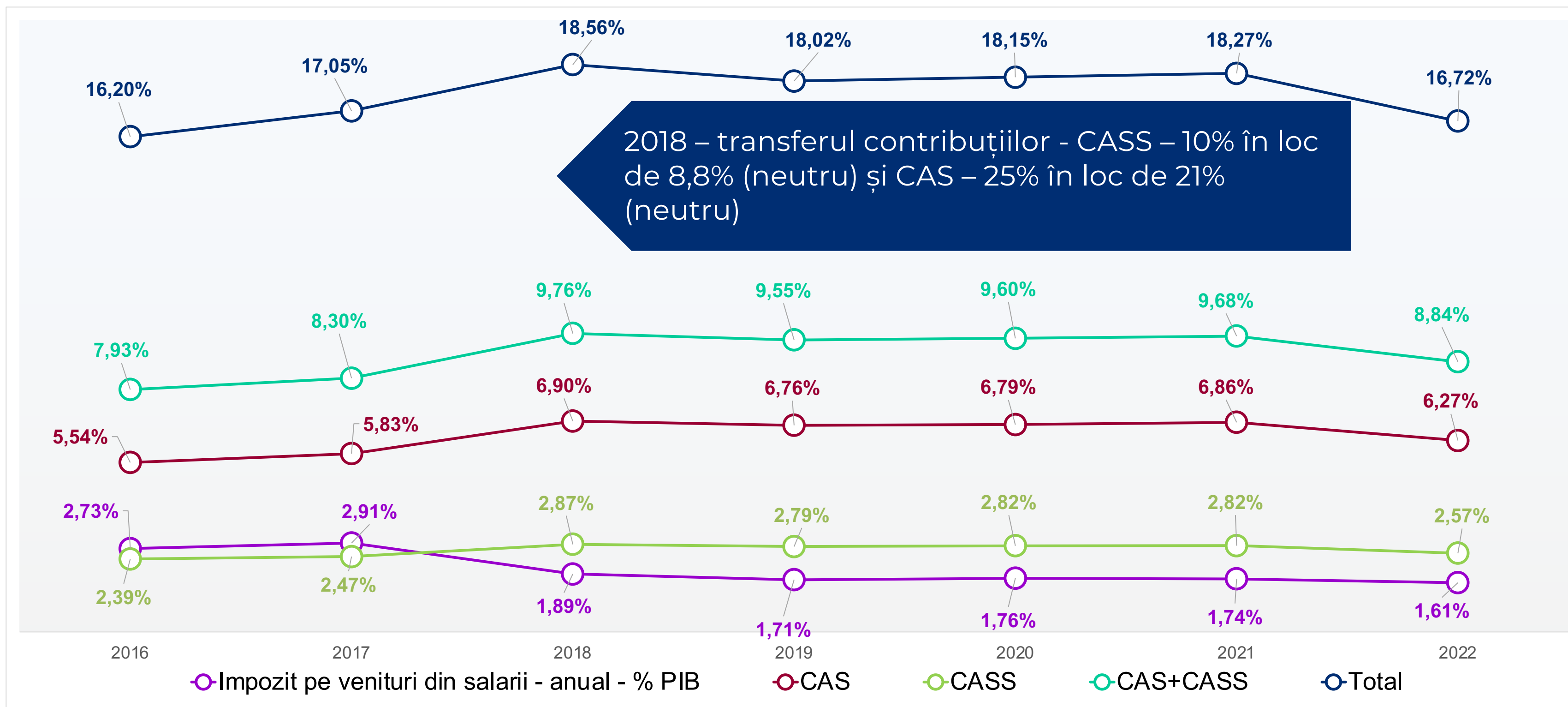
milioane lei –

doar 4,59% din

impozitul pe profit ce ar fi
trebuit colectat

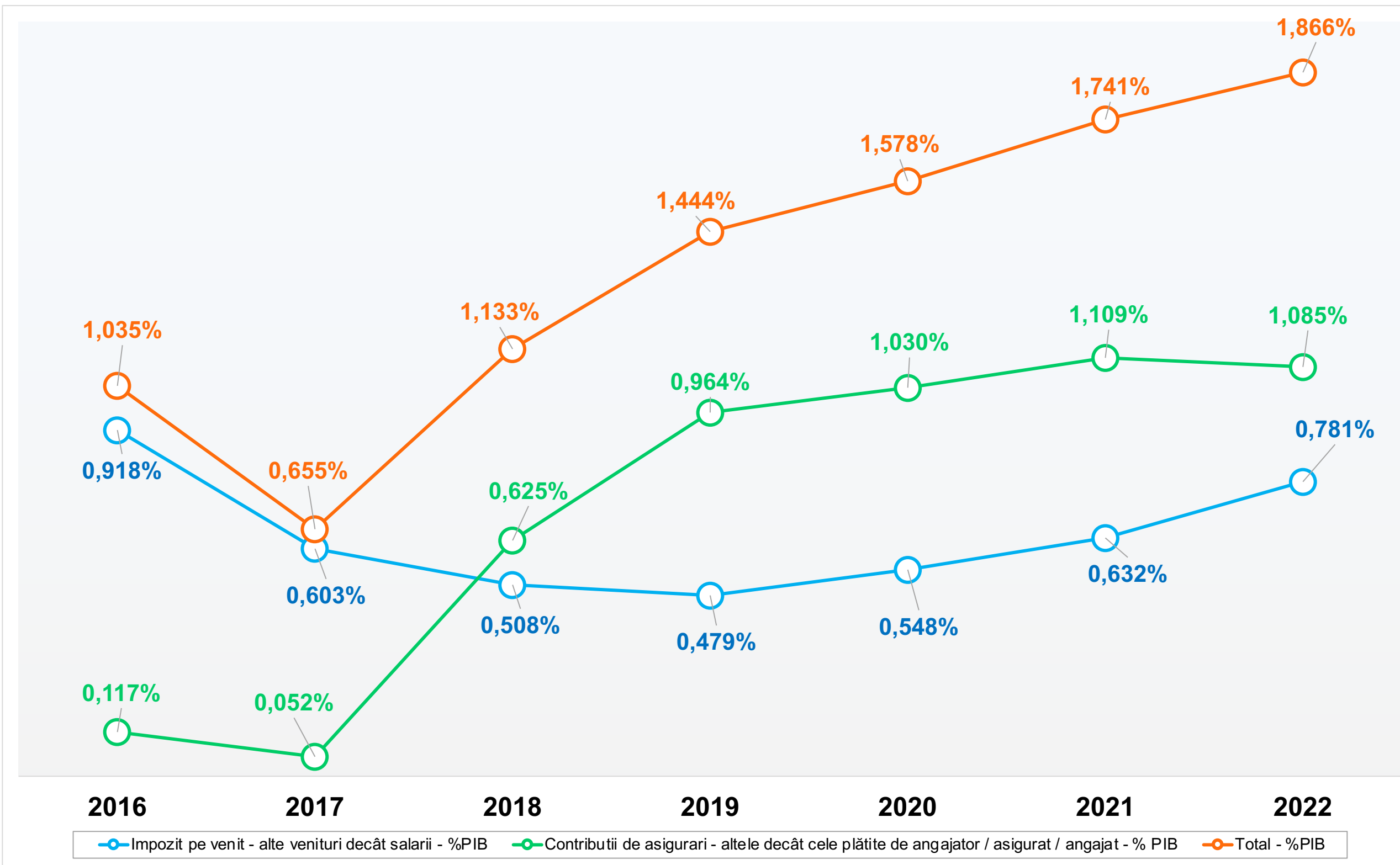
**(de 22 de ori mai
puțin)**

IMPOZITUL PE VENITURI DIN SALARII ȘI CONTRIBUȚIILE LA BUGETUL ASIGURĂRILOR SOCIALE ȘI LA BUGETUL FONDULUI DE SĂNĂTATE – **anual** – în %PIB – 2016 – 2022

Sursa datelor: Rapoartele de execuție bugetară COFOG3, agregat la nivel de ordonator principal de credite – Bugetul de stat (administrație centrală) și Bugetul General Consolidat, Ministerul Finanțelor

IMPOZITUL PE VENITURI, ALTELE DECÂT SALARIILE ȘI CONTRIBUȚIILE LA BUGETUL ASIGURĂRILOR SOCIALE ȘI LA BUGETUL FONDULUI DE SĂNĂTATE, IMPOZITELE PE SALARII ȘI VENIT ȘI CONTRIBUȚIILE LA ASIGURĂRI – **anual** – în %PIB – 2016 – 2022

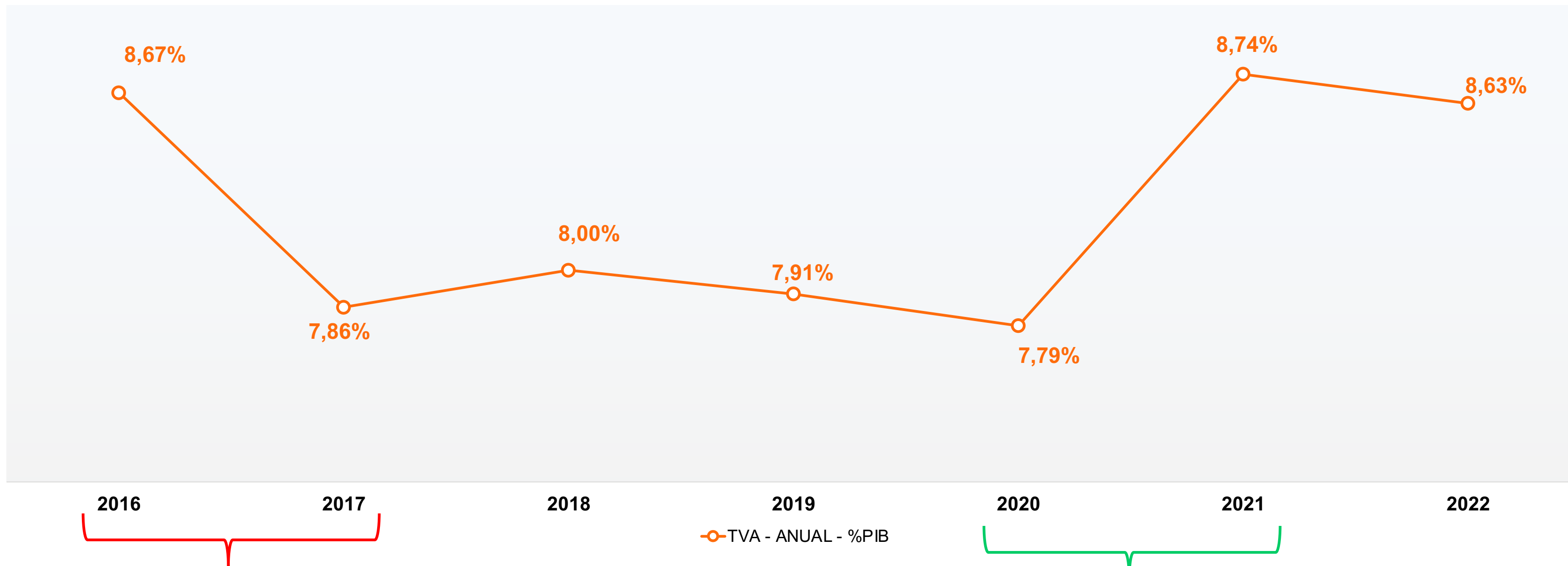

2016, 2017 - grad de conformare extrem de redus în perioada de până la introducerea declarației unice

Cauze posibile:

- impozitarea pe norme de venit a unui număr important din PFA și II
- înregistrarea în contabilitate de cheltuieli personale, care nu au de-a face cu desfășurarea activității independente

TVA - anual - %PIB

2016 – 2017: 10,3% în contextul creșterii PIB cu 6,9%

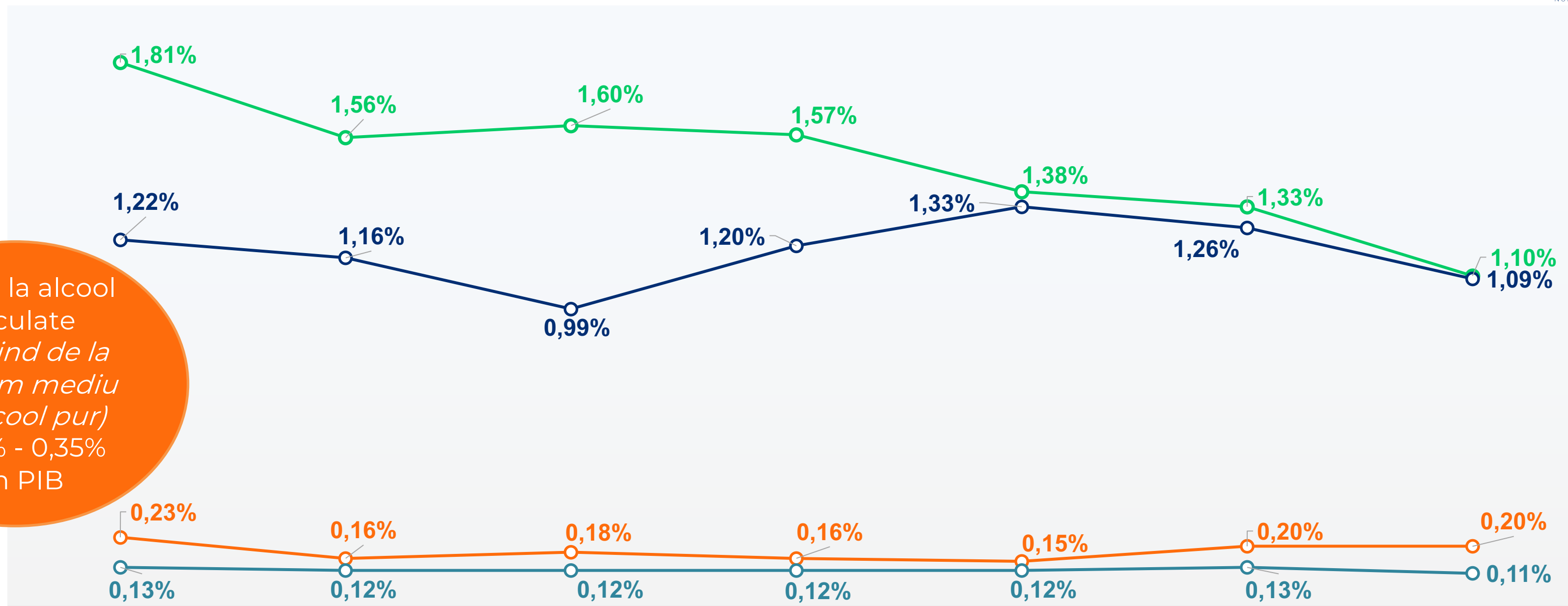
2020 – 2021: 12,2% în contextul revenirii consumului și încasărilor și din TVA amânat la plată

Cauze posibile:

- reducerile de cote operate
- scăderea conformării - în special corelată cu creșterea numărului de microîntreprinderi

ACCIZE – anual – în %PIB – 2016 – 2022

Accize la alcool calculate (pornind de la consum mediu de alcool pur) 0,32% - 0,35% din PIB

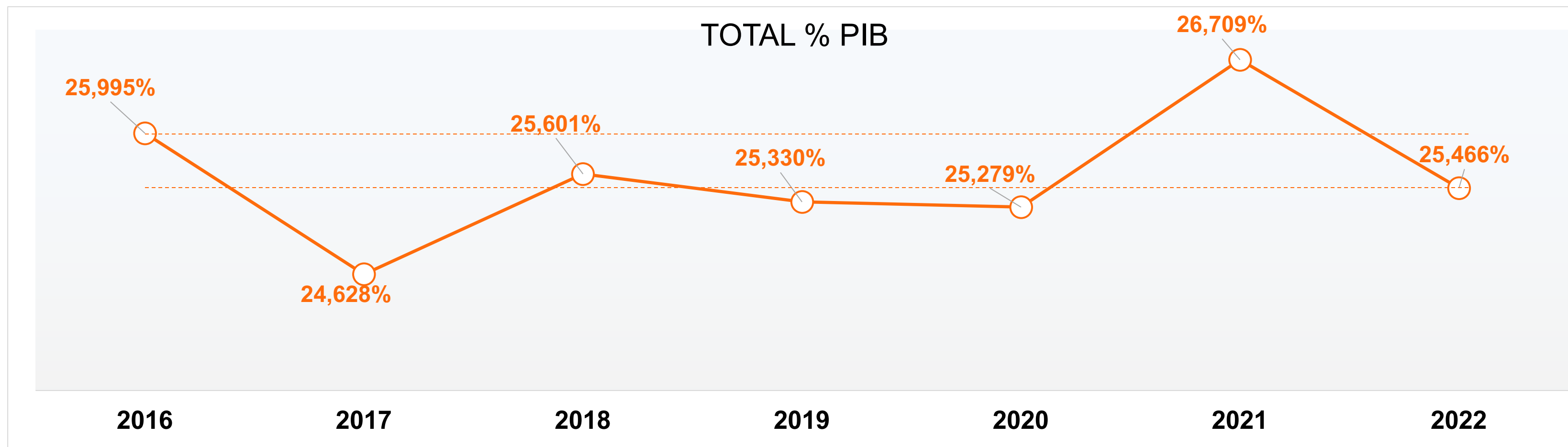
● Accize benzina si motorina - anual - %PIB ● Accize tutun - anual - %PIB ● Accize alcool - anual - %PIB ● Alte accize - anual - %PIB

Cauze posibile:

- 2017 – eliminarea supraccizei pe benzină și motorină
- accizele sunt stabilite în quantum fix, ușor indexat în perioada analizată, veniturile fiind însă erodate de inflație

Sursa datelor: Rapoartele de execuție bugetară COFOG3, agregat la nivel de ordonator principal de credite – Bugetul de stat (administrație centrală)

TOTAL CUMULAT – **anual** - 2016- 2022

- 107 legi, OG-uri, OUG-uri de modificare a NCF - 554 de amendamente (fără modificările la impozitele locale)

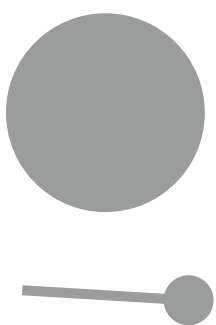
Impozit pe profit de la agenții economici + Impozit pe venitul microîntreprinderilor + Impozitul specific + Impozit pe venituri din salarii + Impozit pe venit - alte venituri decât salarii + CAS+CASS - angajat + angajator + asigurat + Contribuții de asigurări - altele decât cele plătite de angajator / asigurat / angajat + TVA încasată + Accize

-0,53%

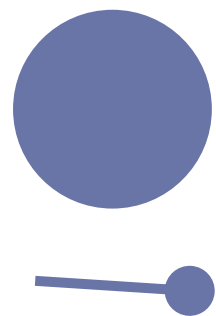
PIB

în 2022 față de 2016

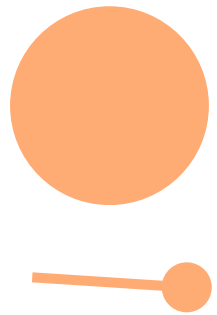
Q.E.D.

Nevoia de studii
ex-ante

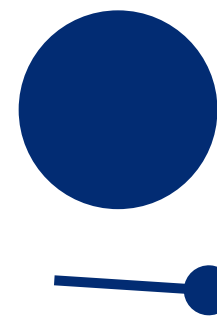
Oportunitatea
creată de
disponibilitatea
resurselor

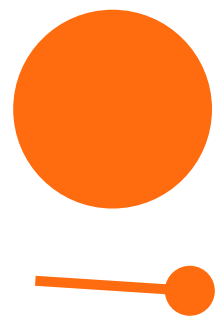
Implicarea
specialiștilor în
construirea
cadrului legal
al fiscalității

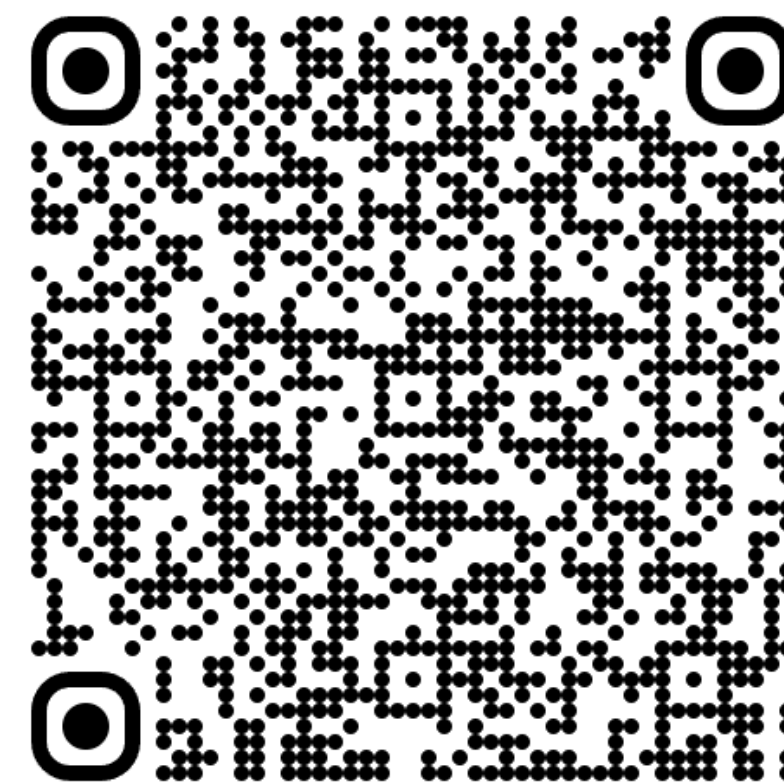
**The Tax
Institute**

Opinii și
decizii de
politică
publică
fundamentate

Predictibilitate

**STUDIU:
Modificările Noului Cod Fiscal:
Inventar și impact (2015-2023)**

www.taxinstitute.ro